

ת"פ 41985/10/17 - מדינת ישראל נגד ר ד (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

28 ינואר 2018

ת"פ 41985-10-17 מדינת ישראל נ'

ד(עציר)

בפני כב' השופט יובל ליבדרו

המאשימה

מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד יערי דרעי

נגד

הנאשם

ר ד (עציר) - בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד פאולה ברוש

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

1. דיון בתיק שבכותרת נותב לשמיעת הוכחות בפני ליום 7.2.18.

2. לפני ימים מספר הגישו שני הצדדים בקשות שונות. ההגנה הגישה בקשה לקביעת דיון מוקדם למועד דיון ההוכחות הקבוע כמו גם למתן החלטה לפיה הפסיכיאטרים שחיוו דעתם לעניין אחריות הנאשם למעשיו יעידו ביום שנקבע לשמיעת ההוכחות.

המאשימה הגישה בקשה לתיקון כתב האישום במסגרתה עותרת היא להוספת 3 עבירות איומים ולהוספת עד תביעה (מוקד 100).

3. שני הצדדים התנגדו לבקשה שהגיש הצד השני. המאשימה, שהתנגדה לחוות דעת הפסיכיאטר המחוזי, שמצאה את הנאשם, כך על פי דברי באי כוח הצדדים, לא אחראי למעשיו, עמדה על שמיעת העדים כסדרם, דהיינו עדי התביעה ועם סיום פרשת ההגנה שמיעת הפסיכיאטר המחוזי והמומחים הנוספים.

ההגנה התנגדה לתיקון כתב האישום בשים לב לתשובה שנתנה בכתב האישום (הודאה בכל העובדות והסכמה להגיש את תיק החקירה תוך טענה לקיומו של סייג אי שפיות הדעת על בסיס חוות הדעת הפסיכיאטר המחוזי) ובשים לב לחלוף הזמן והתנהלות המאשימה אשר פוגעת בזכויותי הדיוניות של הנאשם.

4. ביום 23.1.18 ניתנה החלטה על ידי במסגרתה קבעתי דיון תזכורת ליום 4.2.18 (אציין כי מותב זה שווה בשבתון עד ליום 4.2.18). כן הורתי כי בדיון ההוכחות הקבוע ליום 7.2.18 יישמעו הפסיכיאטרים שחיוו דעתם בתיק והוספתי כי הבקשה לתיקון כתב האישום תידון במועד דיון התזכורת שנקבע.

לאחר מתן החלטה זו הגישה המאשימה בקשה נוספת בעניין זימון העדים ומתוך מחשבה מחודשת מצאתי להקדים את דיון התזכורת שנקבע ליום 4.2.18 להיום.

5. במהלך הדיון שהתקיים זה עתה חזרו הצדדים על בקשותיהם ועל התנגדותם לבקשות של הצד השני, הצדדים חזרו על טעמיהם. אציין עוד כי המאשימה מסרה כי טרם החליטה האם מבקשת היא להציג חוות דעת נגדית או לבקש מינוי פאנל מומחה. המאשימה הוסיפה כי לטעמה החלטה בעניין זה מצידה יקדים את המאוחר. המאשימה הוסיפה כי מעוניינת היא לקבל משב"ס תיעוד בכתב אודות מצבו הנפשי של הנאשם עת היה עצור וכן את תיקו רפואי/נפשי/סוציאלי של הנאשם בשב"ס. לשאלת בית המשפט השיבה באת כוח המאשימה כי נוכח ריבוי הדיונים, בעיקר בתיק המעצר, טרם הגישה בקשה בכתב בעניין זה.

6. לאחר שבחנתי את נסיבות העניין ואת טענות הצדדים, מוצא אני לקבל את בקשת המאשימה לתקן את כתב האישום. סעיף 92 (א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"פ") קובע כי: **"בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון יעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול"**.

7. נקודת המוצא לתיקון כתב האישום היא שהדבר אפשרי ובלבד שכאמור, תינתן לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן. לא קיבלתי את הסברי באת כוח הנאשם ככאלו השוללים את האפשרות להורות על תיקון כתב האישום.

בעניינו טרם החל התיק להישמע לגופו וכידוע ככל שמדובר בשלב מוקדם של המשפט **"ייטה בית המשפט להורות על תיקון כתב האישום ויאפשר לנאשם להתאים את הגנתו לתיקון, אם הלה ירצה בכך..."** (ע"פ (חי') 2731/02 מדינת ישראל נ' ספידי לין בע"מ, פורסם בנבו).

לא זו אף זו, הפסיקה יוצאת מנקודת הנחה לפיה אין בטעות או בשכחה של התביעה כדי למנוע ממנה לתקן את הטעות ובלבד שלא יגרע לנאשם עיוות דין באמצעות תיקון זה. נקודת המוצא לאפשר לבית המשפט לברר את האמת ואין ליצור מצב בו טעות תשמש כלי להסתרת עובדות בפני בית המשפט. **"אם ניתן לתקן את התקלה בשלב מוקדם, תוך שמירה על הגנתו של הנאשם, עדיפה דרך זו על פני הנצחת טעותו של התובע"** (ת"פ (חי') 384/00 מדינת ישראל נ' פלוני פורסם בנבו).

כן ראו הצורך שלא להעניש את הציבור בשל טעותו של התובע והצורך לשאול במה הייתה משתנה הגנתו של הנאשם אלמלא היה טועה התובע (ת"פ (י"ם) 1061/05 מדינת ישראל נ' תני בן יצחק גבע, פורסם בנבו).

8. בענייננו כאמור מדובר בטעות של התביעה שלא ייחס את עבירות האיומים והוסיפה את עדי התביעה מלכתחילה לכתב האישום. המדובר בשלב מוקדם של המשפט וההגנה לא השכילה לשכנע כיצד תקופח הגנתו של הנאשם לו יתוקן כתב האישום ובמה תשתנה הגנתו לו יתוקן כתב האישום. מניעת האפשרות לתקן את כתב האישום בנסיבות דנן עלולה לפגוע בחקר האמת וכנגזר מכך עלולה לפגוע באינטרס הציבורי.

לאור האמור אני מקבל את הבקשה לתיקון כתב האישום והמאשימה תגיש עד למחר בשעה 10:00 את כתב האישום המתוקן למזכירות בית המשפט עם העתק להגנה.

ההגנה תגיש תשובה מעודכנת לכתב האישום, במסגרתה תתייחס לעדים אותם מבקשת לחקור בהתאם לסעיף 144 לחסד"פ ותוכל, כמובן, לחזור על הודעתה שאין בכוונתה לחקור מי מהעדים תוך הגשת כל תיק החקירה.

9. באשר לבקשה להעיד תחילה את הפסיכיאטרים מוצא אני לבכר את עמדת ההגנה. אכן סדר הדין הוא כי תחילה יעידו עדי התביעה ולאחריהם יעידו עדי ההגנה. יחד עם זאת, פרקטיקה מקובלת היא כאשר השאלה המרכזית שעומדת על הפרק היא שאלת מצבו הנפשי של הנאשם דיון ההוכחות מתחיל בשמיעת עדותם של הפסיכיאטרים שחיוו את דעתם בתיק.

פרקטיקה זו יש בה גם מן היעילות של הדיון, אשר יכול וייתר שמיעת עדויות שלא לצורך. כך למשל, יתכן ולאחר שמיעת הפסיכיאטרים ישתכנע מי מהצדדים מעמדת הצד שכנגד, מה שייתר את הצורך לשמוע את יתר העדים.

יושם אל לב, כי בענייננו מדובר בעדויות רגישות של בן כנגד אביו ושל אישה כנגד בעלה ואם ניתן יהיה למנוע אותן, מה טוב ואם לא, אזי ששמיעת עדויות הפסיכיאטרים קודם לשמיעת עדותם לא תפגע באותן עדויות.

למותר לציין, כי יש לתת את הדעת גם לעובדה שהנאשם במעצר כשלושה חודשים כאשר על פי חוות דעת אובייקטיבית, של הפסיכיאטר מטעם המדינה, הנאשם לא היה אחראי למעשיו, ועל פניו עומדת לו טענת סייג לאחריות, ומכאן שיש לפעול לקידום עניינו במהירות.

לעניין האפשרות של סטייה מן הכללים לעניין סדר העדת העדים ראו בין היתר ספרו של י' קדמי "על סדר הדין בפלילי", חלק שני הליכים של לאחר כתב אישום ב', מהדורה מעודכנת, תשס"ט - 2009 בעמ' 1560 וההפניות ששם.

10. נוכח החלטתי להורות על תיקון כתב האישום, אני מורה למזכירות להמציא החלטתי זו אל הפסיכיאטר המחוזי, ואני מורה לפסיכיאטר המחוזי להגיש חוות דעת מעודכנת בתיק, במסגרתה יתייחס גם לסעיפים 3, 8 ו-9 לכתב האישום המתוקן. בא כוח המאשימה תמציא לפסיכיאטר המחוזי את מלוא חומר החקירה שבתיק עד למחר בשעה 10:00. שני באי כוח הצדדים מתבקשים לעמוד בקשר טלפוני ישיר עם הפסיכיאטר המחוזי ולעדכן אותו תוכן ההחלטה זו. חוות הדעת המשלימה תוגש, ככל הניתן עד ליום 31.1.18 בשעה 10:00.

שלושת המומחים - הפסיכיאטר המחוזי ד"ר רוני שרף, סגנית הפסיכיאטר המחוזי ד"ר אירנה אברהם
וד"ר גריסרו יתיצבו לדין ההוכחות שהוא קבוע ליום 7.2.18 בשעה 10:00.

הנאשם יובא לדין הקבוע ליום 7.2.18 שעה 10:00.

ניתנה והודעה היום י"ב שבט תשע"ח, 28/01/2018 במעמד הנוכחים.

יובל ליבדרו, שופט